

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie” și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului”

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România și străinătate 10 lei pe an.

A P A R E:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.

Act comemorativ

făcut cu ocazia deschiderii Expoziției
Generale Române.

»Eu Carol I, cu mila lui Dumnezeu și voința națională, Domn Stăpânitor și Rege al României, împlinind, cu ajutorul Atotputernicului, 40 de ani a Domniei Mele, în care vreme, cu mare și multă dragoste pentru țeară și neam, am lucrat împreună cu credinciosul și iubitul Meu popor, pentru cucerirea desăvârșitei neatârării și pentru întemeierea Regatului României, alipind din nou, după multe veacuri Dobrogea lui Mircea cel bătrân, Statului român și împingând astfel hotarele țării peste Dunăre până la Marea Neagră.

Voidnd a lăsa celor-țe vor veri după noi, o amintire trainică a celor petrecute în acești 40 de ani, și tot de odată a arăta atât poporului român, cât și neamurilor străine ceea-țe cu toții am făcut, cu mare rîvnă și neobosită muncă, trecând prin multe zile grele, atât Eu, Regele, ajutat de credincioșii Mei sfințici și dregători, și cei mutați dintre noi, și cei cari azi stau împrejurul Scaunului Domniei Mele, precum și întreg poporul, care pururea s'a arătat

muncitor, înțelept și supus legilor în vreme de pace, ca și viteaz în zilele de luptă.

Hotărît-am și am poruncit împreună cu ministrii Mei și cu aleșii țării, cari alcătuiesc Senatul și Adunarea Legiuitoare, ca pe dealul și pe câmpul Filaretului, într'un loc odinioară mlăștinos și părăsit, să se sădească o grădină mare și frumoasă, care să fie pentru locuitorii muncitori din acea parte a Bucureștilor un loc de odihnă și de petrecere în zile de sărbători, și care spre amintire să poarte în veci numele Meu.

Ear' în acea grădină să se ridice multe și mari clădiri, unele vremelnice, iar' altele statornice și desăvârșite, în care să se adune și comorile din trecutul neamului românesc și cele din zilele noastre și să se arete tuturor, pământenii și străini, rodul muncii și al ostenelelor poporului român și toate bogățiile cu cari Dumnezeiasca Pronie ne-a împărțit, atât cele ascunse în ape sau în fundul pământului, cât și cele de pe munți și de pe dealuri și cele ce cu belșug în fiecare an ne dau holdele mănoase și rodnice ale acestei țări binecuvântate și cari toate prin munca și

hărnicia iubitului meu popor ies la lumină, să adună și să grămădesc, crescând pe fiecare zi avuția moștenită dela părinți spre a o lăsa mai mare urmașilor noștri, cari la rândul lor, cu ajutorul lui Dumnezeu, vor merge tot mai înainte pe calea propășirii, a fericirii și a măririi.

Și ca să fie cu noi mila și ajutorul Domnului și Mântuitorului nostru la această lucrare, clădit-am din temelie pe dealul Filaretului, în locul bisericii vechi și dărăpănate a sfântului Nicolae, altă biserică nouă lucrată întocmai după asămănarea Sf. Nicolae din Iași zidită de repositatul întru fericire Domn al Moldovei, Ștefan cel Mare.

Făcut în scaunul domniei, orașul București, în anul dela Mântuitorul nostru Isus Christos 1906, luna Iunie în 4, iar' al domniei mele al patruzeci și unulea.

Acest act a fost semnat de Regele, Regina, de principii moștenitori, de ministri și de membrii sf. Sinod, l'a citit dl ministru Lahovary prin care s'a terminat deschiderea expoziției române.

FOIȚA

Zina apelor.

(Urmare).

— »Bună dimineața Domnule?»
— »Să trăiești Alexandre; noa, da adus'ai făina de mălai mărunț?»
— »Adus domnule, am adus o dragă de făină și una de grăunțel.»
— »Și cum e holda unde a fost pădurea?»
— »Frumoasă domnule, a dat Dzeu de s'a făcut chiar după porunca d-tale?»
— »Bine Alexandre, e bine; acum până dimineață să lăzu esti toată pădurea aci din sus de casa ta, să lucrî pământul și să prăsești viie, iar' pe dimineață să-mi aduci struguri copți din ea!»
— »Dacă domnule una ca asta nu să poate face într'o noapte, numai de lăzuit

n'aș găta-o într'un an de n'aș avea barem o sută de lucrători lângă mine; apoi viia și d-ta, de-abia în trei-patru ani o poți aduce să rodească!...

— »Cară-te mișelule, îi zice domnul, și de nu faci până dimineață toate după cum ți-am poruncit, te stâng de pe fața pământului!»

Iară merge Alexandru supărat acasă și spune muerii porunca cea nouă ce a căpatat dela domnul pământesc.

— »Nu te supăra nimic Alexandre, că va fi ce va rândui Dzeul» îi zise mueria.

Adecă când să scoală a doua zi, în locul pădurei cei din sus de casă era o drăguță de viie de să mai ai doi ochi să te uiți la ea; toată în rând, toată cu struguri copți numai de cules, și mari ca purecii, Alexandru iar' mulțami lui Dzeu și culese o corfiță de duse boierului.

Noa, vezi că ai putut face? Numai ești căne la mațe, vrei să te tragi dela muncă!

— zise boierul când îl văzu intrând cu strugurii.

— »A făcut Dzeu sfântul cu puterea lui cea mare, dar' știu că nu eu, un om păcătoș!» răspuse Alexandru.

Dar' domnul îi grăi: »ce-mi pasă mie cu cine ai lucrat și cu cine nu, destul atâta că mi-ai împlinit porunca. Acum să mergi în grajd să duci cele două bivolițe la taur, iar' de mâne dimineață să fie fătate, cu viței sub ele, să le mulgi, și să-mi aduci apoi lapte de cafă dela ele; pricepi?»

— »Pricep domnule, dar' una ca asta nu să poate, că doară și d-ta că bivolițele poartă un an de zile!»

— »Taci din gură nemernicule — zise domnul, — și te cară, că n'am vreme de perdut cu tine; de nu vii de dimineață cu ele fătate și ce te așteaptă!...

Și să dusă Alexandru supărat acasă mânănd bivolițele din dărăpt. Mueria îi eși

Invitare la abonament!

Cu 1 Iulie st. v. c. deschidem nou abonament la foaia noastră cu prețul de

4 cor. pe anul întreg,

2 cor. pe jum. de an,

iar' pentru țărani prețul abonamentului e numai 3 cor. pe an.

Pentru România și străinătate cu 10 lei pe anul întreg.

„Bunul Econom” ca organ al Reuniunii economice din Orăștie și al Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibîului, publică tot felul de comunicate din viața acestora, publică articli din sfera agriculturii, meseriilor și comerțului, dând îndrumări și învățături practice, sociale și bisericicești-scolare. Reproduce articlii cei mai buni din foile din România, cari să potrivească pentru trebuințele poporului nostru.

Culege știri practice din foile dela noi și din cele străine.

Publică tot felul de știri, anunțuri și inserate cu prețuri moderate.

Stim. Domni abonenți sunt rugați a-și reînnoi abonamentul, iar' restanșierii să ne trimită de urgență restul abonamentului, ca să nu fim siliți a le sista trimiterea foaiei.

Abonamentele să trimit la administrația acestei reviste în Orăștie.

Administrația.

Deschiderea expoziției din București. Din cauză de timp nefavorabil adecă să revărsase o ploaie torențială peste întreg teritoriul expoziției — deschiderea oficioasă solemnă a expoziției nu s'a făcut Duminecă, ci Marți în 19 Iunie n., săptămâna aceasta.

Înainte: »Da ce-i Alexandre, doară pe noi ne-a cinstit domnul boier cu bivolițele acestea?»

— »Oh, Doamne, tu muierei boierul acesta tot ne pune capul!»

— Da cum așa? Ce ești iară supărat?

— Da cum să nu fiu? ascultă tu: să duc eu bivolițele acestea sterpe la taur, dar' până dimineață ele să și fete și să-i duc dela ele lapte pentru cafea! Una ca asta nu să poate?»

— »Nu zice așa dragul meu, că va fi cum va rândui Dzeu. Hai de prânzește și te odihnește o leacă, apoi li-i duce la taur, și mai departe lăsăm toate în voia lui Dzeu!»

A prânzit bietul Alexandru, apoi și-a pus merinde în traistă și a mânat bivolițele chiar la al treilea sat la taur, că mai aproape nu era, și de-abia a ajuns îndărapt colo pe la cina cea bună. Apoi a cinat ceva și obosit cum era, a dormit ca mort până în zori de zi. Atunci l'a trezit muierea:

— »Scoală Alexandre, mergi de du-bivolițele la curte că s'a scula domnul și-i trebuie lapte de cafea!»

Lupta pentru traiu.

Am vorbit ceva în foaia noastră de comunism sau comuniști, cari doresc și luptă pentru ca pământul să fie un bun al tuturor, așa precum este apa sau aerul. Deși dorința aceasta nu să va împlini nici-odată, din simplul motiv că pământul nu-i ca apa și ca aerul, ei totuși luptă, pentru-că viața fără luptă nu-și are tarmecul ei.

Tot pentru un traiu bun și ușor luptă și socialiștii, făcând greve de muncitori pe la fabricele dela orașe și cerând ridicarea plății și reducerea orelor de lucru pe zi.

Nici acesta nu e lucru cinstit și nici drept, ca să silești tu pe un proprietar de fabrică să-ți dea plată la zi câtă vrei tu și în schimb să-i lucrî tot cât vrei tu, precum nu-i cinstit și drept ca fabricantul sau acționariul unei întreprinderi să se îmbogățească ușor pe lucrul rău plătit al muncitorilor.

Parlamentele statelor însă ar fi chemate să reguleze prin legi anumite relațiunea dintre muncitori și fabricanți și atunci lupta ce să face pe tema aceasta ar înceta.

În lipsa unei astfel de regulări conducătorii socialiștilor, cari boieresc de pe spatele lor, de altă parte zic: cinstit ori necinstit, drept ori nedrept, noi n'avem grija altora, noauă să ne meargă bine, de altul ce ne pasă?

De astă-dată muncitorii au drept și așa în puterea traiului bun ei agită, fac larmă și strigă în gura mare, că voesc binele muncitorilor, iar' aceștia crezându-i plătesc cuote la săptămână, în favorul capilor lor.

Conducătorii aceștia văzând cât le merge de bine și-au pus de țintă a

S' sculă Alexandru și merse în grajd, adecă bivolițele fătaseră și aveau doi pui mândri sub ele, negri ca doi pui de drac, și ugerle lor pline de lapte. Mulțami el lui Dzeu și le mână în sat la curtea boierească. Domnul era în târnaș (galerie) cu pipa cea lungă.

— »Vii Alexandre!»

— »Sunt aci domnule!»

— »Noa vezi că nu prea grea poruncă ți-am fost dat; știam eu că de frică împlinești bucuros poruncle mele; acum numai o poruncă-ți mai dau, dacă-i împlini-o și asta, apoi te las în pace, iar' de nu-ți sucesc grumazul ca la un pui de găină!»

— »Ce să mai fac iară domnule?»

— »Să-mi aduci pe Dzeu la prânz, auzi? la prânz să mi-l aduci! Acum nu mai sta pe gânduri, ci te cară, și să nu-ți mai aud de nume până nu mi-l aduci!»

— »Da cum să pot eu un biet om păcătos să și gândesc una ca aceea?»

— »Taci și te-du!»

Să luă Alexandru mai supărat ca tot-

agita acum și pe poporul agricultor și în special pe poporul român din părțile Lugoșului, după-cum cetim în »Meseriașul» de acolo.

Au văzut însă d-lor că pe popor nu-l pot amăgi așa ușor din cauza învățătorilor și preoțimei, și de aceea ei îndată au și început a defaima pe preoți și învățători, arătându-i că sunt ignoranți pentru-că voesc ca și poporul să rămână în prostie și în întunec.

Lupta aceasta a lor nu ne îngrijorează, ci din potrivă ne face a crede că acum și preoții și cu învățătorii nostri să vor pune pe lucru mai serios și vor munci mai cu succes pe cariera lor în interesul poporului. Trebuie să vadă acum și preoțimea noastră și cu învățătorii, că lupta pentru traiu s'a încins pe toate terenele vieții sociale, naționale, economice, profesionale și chiar și între fiii unei și aceleiași biserici.

S'au înmulțit toile și scriitorii ca ciupercile. Fel și fel de idei și învățături cu planuri mari să publică zilnic ca să poată adăpa publicul setos.

Toate acestea însă să nu agite preoțimea și învățătorimea și pe bunul nostru popor, ci fiecare să-și facă datorința la postul la care este pus și să lucreze după buna sa chibzuială, căci după-cum să zice: »Apa trece și petrele rămân». Celelalte toate sunt — lupta pentru traiu.

Lucrările agricole în luna Iunie.

(Urmare și fine).

Cositul livezilor naturale. Dacă timpul a fost ceva mai ploios, toate graminele (ierburile) dintr'o livadă naturală au crescut destul de bine și cea mai mare parte din ele să găsească în floare. Iarba cosită în astfel de stare, dă fân bun ca

deauna și merse cătră casă. Muierea chiar li făcuse un drăguț de copil de nici de împărat nu poate fi mai altfel. Cum îl văzu îngândurat îl întrebă:

— »Iar' ești supărat Alexandre?»

— »Dar' cum să nu fiu? Ascultă tu aici, pe când gândeam că si-o fi stămpărat gândurile celea peste fire de poftă în ce, pe când mulțamiam lui Dzeu că mi-a ajutat de-am împlinit toate poruncle boierului, el iese cu altă poruncă și mai păgână!»

— »Cu ce poruncă?»

— »Oh, Doamne, muiere draga mea! Mă tem să și gândesc la porunca cea nebună a păgânului acestui de domn; zise că să-i adu. lui pe Dzeu la prânz, la el, la un păgân ca el!»

— »E drept că-i lucru mare Alexandre, dar' nu te întrista din samă afară; Dzeu va direge lucrurile ca un stăpân bun. Tu vezi de mănăncă ceva, ia-ți merinde și te pune la cale, te tot du până-i da undeva de Dzeu și-i spune porunca ce-o ai dela boier, Domnul cerului este mult mai milostiv decât domni acești pământ-ești!»

calitate și cantitate. Ca să cunoaștem mai bine dacă cea mai mare parte din ierburi sunt înflorite, dimineața până ce nu s'a ridicat roua, ne plimbăm prin livele și dacă picioarele să încarcă de mult praf, care este polenul florilor, este semn bun de a cosi iarba. Cositul livezilor naturale să face ca și la cele artificiale, și aceleași reguli la facerea fânului și la facerea câpițelor, le avem în vedere. Un hectar de livele naturale poate să dea dela 2—6 mii kilogr. fân uscat. Livezile naturale prin luna August să mai cosesc pentru a 2-a oară, acest fân poartă numele de otavă. Mușuroaiele de furnici de prin livezi să pot stârpi astfel: Să amestecă un litru gaz petrolu, cu un kilogr. săpun negru, dizolvat în 100 litri apă, acest amestec să toarnă în furnicar și astfel furnicările să prăpădesc.

Cositul mazărichei. Măzărimea sămănată ca plantă de nutreț să cunoaște când este în floare, cositul, uscatul, strânsul și păstratul fânului de mazăriche să face ca și la fânul natural. Măzărimea care să lasă pentru sămăntă să cosește după ce tecile s'au copt. Măzărimea poate să producă la hectar până la 7000 kilogr. fân uscat și sămăntă 18—25 hectolitri.

În grădina de pomi. Să urmează cu altoitul pomilor cu ochiu sau mugure, să taie lăstarii cari au dat din rădăcină și tulpină, sau din crăcuțele tinere cari n'au o creștere regulată. Dacă timpul este secetos, pomii trebuiesc udați. Să culeg corcodușele, vișinele și alte poame vâratice.

În grădina de legume. Legumele să udă regulat și să curăță de burueni. În aceasta lună să samăne ridichea de toamnă, și după ce a răsărit să rărește, lăsând depărtare între ele de 40 cm.

Așa și făcu Alexandru; mănca ceva ce mănca, își luă merinde și băta în mână și hai la cale. Și s'a tot dus s'a tot dus, până, a dat de-o apă mare. Ar fi trecut bucuros dincolo, dar' nu era nici pod nici luntre, — iar' de-a înnotul nu să încumeta să-o treacă fiind apa foarte lată. Deci sta pe gânduri: ce să facă?

Atunci apa-l întrebă: »ce stai aci omule?»

— »Stau, răspunse el, că aș trece dincolo și nu-i aci nici pod nici luntre și de-a înnotul mi-e frică să întru!»

— »Și unde mergi tu omule?»

— »Eu aș merge până aș da de Dzeu sfântul că am un lucru mare să-i spun!»

— »Așa? Atunci te trec eu, dar' să întreb pe Dzeu: de ce în mine nu este nici pește, nici broască, nici o jivină?»

— Că-l voi întreba!

Atunci apa să desface în două, și merge Alexandru ca pe-o cărare de prin cucuruz prin mijlocul apei.

Ajungând de cealaltă parte tot merge

Să culeg foile de tarhon și leoștean, cari să usucă și să păstrează în anume săculețe pentru a fi întrebuințate în timpul iernei. Foile de tarhon să pot păstra și în oțet sau saramură. Să culege fasolea și mazărea păstac, care să întrebuințeze în bucătărie, să se păstreze pentru iarnă ca conserve opărite, și uscate sau în saramură. Să culeg căpșunele care să întrebuințeze ca poamă gastrică și să servește la masă, sau să face dulceață și siropuri.

În potgorii. Să stropesc vițele cu salamură ca și în luna Maiu. O altă lucrare care să poate face încă de pe la 15 ale acestei luni, este plivitul viei. La plivitul să rup toți lăstarii de prisos dați din rădăcină sau din coarde, cei rămași să leagă cu teiu netopit, ca strugurii să fie supuși cât să poate în bătaia soarelui. Plivitul e bun să se facă pe un timp noros, după plivitul via să stropește cu salamură și după aceea să sapă. Stropitul să face după ce s'a ridicat roua de pe foi și pe un timp călduros.

Vitele de muncă. În această lună căldurile fiind mari, lucrările câmpului trebuie să se înceapă mai de dimineață, și când dă căldura să lasă vitele să se odihnească. Vitele de muncă în timpul verei pot lucra 10 ore pe zi. Boul și bivolul să întrebuințeze ca animale de muncă dela 3—10 ani, de accia să îngrășe pentru măcelărie. Vacile să dau la taur ca să poată fata în luna Martie și în Aprilie; vacile să taur dela vârsta de 2½ ani, iar taurul să întrebuințeze dela 3—6 ani. Vacile poartă sarcina până la 9 luni, în acest timp vacile trebuiesc ferte de loviri, de răceală, decăldură și prea multă umezeală, trebuie bine hrănite. O vacă bună de lapte trebuie să fie blândă să aibă capul mic, coarne mici

el până dă de un câmp mare cu iarba până în brâu; acolo era n ciurdă de boi mari, dar' slab; numai cu pielea pe oase: să legănu de slab! Să minună mult Alexandru de asta vedenie: cum de boii acei mari, în așa bună și multă pășune, și numai nu cade de pe picioare de slabi?

Dar' merse el mai departe până nimeri într'un câmp năsipos, numai ici colea câte o buruiană, și acolo văzu o ciurdă de boi mici, dar' frumoși și grași de gândea că acu-acu plesnesc de grași.

De asta vedenie să minună Alexandru și mai tare, dar' merse mai departe până ajunse într'o pădure mare, acolo poame multe și grânețe, și prin copaci niște pasări mari țipau cât le lua gura: »vai de noi și de noi că rău vedem, rău am văzut și mai rău vom vedea!» Ele adecă țipotau de foame.

Mergând Alexandru mai departe ajunse într'un tufis, numai ici-colea câte o alună, acolo mii de păsărele ciripiau și cântau: »bine ni-a fost, bine ni-e, și mai bine vom ajunge, că suntem tot sătule!»

ascuțite și lucioase, piept larg, șira spinării draptă, șale largi, ugerul mare, moale și esit afară spre pânțele, țâțele mari și moi, vâna de sub pânțele ca și cele de pe uger să fie groase, ochii eșiți puțin afară și cu o căutătură blândă. Oile, dacă nu s'au tuns în Maiu, să tund în această lună.

Râmătorilor cari pasc pe ogoare, trebuie să li-să dea apă bună, curată și îndestul pentru beut, ca să nu să îmbolnăvească de brâncă.

Albinele. Roitul urmează în această lună mai cu seamă când iarna a fost lungă și primăvara mai secetoasă.

„Albina“

V. S. Moga.

Inaintarea economică a comunei Săliște.

Săliște la 10 Iunie 1906.

Așezată comuna Săliște lângă munți (aproape de Sibiu) are foarte puțin pământ potrivit pentru agricultură. În urmarea aceasta ocupațiunea principală aleasă de locuitorii acestei comune și a celor învecinate fuse oieritul. Cu mii de oi pășteau munții din graniță cu România și chiar câmpiile României. Productele realizate dela oi le trimeteau apoi acasă spre valorizare, să susțineau pe ei, familiile lor și aveau pe lângă aceasta din destul ce pune chiar și la o parte pentru zile negre. Multe familii fruntașe ale acestei comune erau renumite prin avutul lor câștigat în cinste din oierit.

Timpurile bune, cum le zic mulți, au trecut, — anii critici pentru economi au nimicit mijlocul de trai bun al oierilor. Pe lângă aceasta în România să sporesc cei de acolo, ai noștrii sunt de multeori preterați, — câmpiile să tra-

Minunându-să Alexandru și de acestea vedenii merge mai departe până ajunge la curțile lui Dzeu sfântul. Cu multă sfială întră înlăuntru și dete binețe ca un om de omenie.

(Va urma).

Băiata de țigan.

— De Maria Ernest. —

Gâște grase mari și mici
Pasc pe mal, o turmă
Și băiata de Țigan
Vine încet în urmă.

Și ia plânge hu, hu, hu!
Tremură și plânge,
Gâștele mai cătră mal
La un loc le strânge.

Hu, hu, hu! Cu douăzeci
A venit d'acasă,
Iar' acum o găscă nu-i,
Gâsca cea mai grasă.

sează și pe acolo cu linii ferate și șosele, reterințele dela vamă să înăspresc și astfel izvorul principal de venit al mărginenilor (cei de pe la Săliște și jur) scade mereu.

Aceasta să simți cât de tare. Poporațiunea de aci însă mai deșteaptă dela fire, știe iute pe ce să pună mâna când e trebuință. Oieritul l-a cam lăsat și a îmbrățișat alți doi rami frumoși pentru câștig: comerțul și industria. Pe cei mai bine situați îi vedem prin orașele României: Râmnic Vâlcea, Târgu Jiu și alte orașele și sate dela graniță nu departe, ca fabricanți de piele, funii etc., intreprinztori de păduri, boltași, cari fac cinste lor și celor de acasă prin traiul cinstit și cumpătat și mulți din ei au ajuns la stare foarte frumoasă materială, ce să taxează la zeci și sute de mii. —

Acasă în Săliște comerțul și industria stau tot atât de frumos. La 30 firme de boltași români împodobesc piața acestei comune și servesc un cerc foarte mare. Pui de jidan pe aci nu cotează să și pună piciorul. Meseriașii, la 130 de inși, susțin cu laudă meseria română în aceasta împrejurime. Unealta lor are bun renume. Copii din depărtări foarte mari vin aci să-și facă anii de învățacei, iar o școală de meserii cu limba de propunere și cu conducere românească servește mult la înaintarea acestora.

Acă acasă comerțul și industria au luat avânt foarte frumos. De câți-va ani însă mulți au început a să extinde și prin comunele Ardelene chiar, parte ca boltași, parte ca arândași de moșii. Până la Petroșeni, apoi în sus până la Cluj, Bistrița găsești Românași din Săliște și jur, unde țin prăvălii și alte negoțuri. Numai din Săliște și 4 comune din nemijlocită apropiere sunt 110 astfel de negustori și arândași. —

»De ce plângi?» întrebă blând Domnul în plimbare.

»Mi-am pierdut o găscă hu!
Gâsca cea mai mare —«

»Aș! Nu plânge! Eu te iert!
Dar' tot plânge fata:
»Păi! Mă ierți! Dar' ce folos!
»Că mă bate tata!«

»Pentru ce?» — »Că doar' a fost
»Cea cu pene sure,
»Mi-a zis tata să n'o perd!
»Că el vrea s'o fure.«

I. P. R.

Proverbe și învățături.

Vremea vinde paie și nevoia le cumpără. — Dintr'o muncă de tot mică, dacă nu curge, tot pică. — Cine să teme de brumă, să nu sădească viie. — Pe butucul viței de viie cresc trei vlăstare: al sănătății, al veseliei și al nebuniei.

Să vede din toate acestea firea deșteaptă a țăranilor din acest ținut. Pământul nu le poate da hrană, ci sunt gata a lua lumea în cap, a lucra cu vrednicie pentru susținerea lor și a celor de acasă. Și ce e mai frumos, e aceea că fiecare cu sfințenie ține la locul său natal, fiecare își are casă și masă, neamuri, datini și datorințe, de cari nici în străini fiind nu-și uită.

Pentru cei acasă stabiliți în deosebi în Săliște s'a îngrijit mult ca modul de trai să le fie cât mai bun și mai ușor. Și acesta sa făcut în deosebi prin reuniunile și alte instituțiuni, ce aci s'au înființat. Așa de es. Reuniunea meseriașilor stă în setviciul membrilor săi în primul rând. Dispune apoi de arangament de Casină, dă ocaziune membrilor ei de-a ceti și ști cele multe de prio lumea mare. — Reuniunea pompierilor în totdeauna sare în ajutorul locuitorilor nenorociți prin foc. — Cassa de păstrare stă la dispoziție pentru trebuințele de tot felul pretinzând interese foarte mici. Dispune apoi de fonduri de binefaceri, toate cu scopuri nobile înființate, pune fără interese mii la dispoziția corporațiilor cu scopuri umane, an de an ajută copiii săraci și împarte stipendii. O instituțiune de binefacere e aceasta pentru comună și cerc, căreia rar i-s'ar găsi păreche la noi. E destul să amintesc că din câștigul anual 45% sunt pentru scopuri publice destinate. — Grădina economică nu de mult înființată cu prețuri reduse va pune la dispoziția publicului altoi, dând astfel îndemn la dezvoltarea pomăritului, un ram foarte rentabil. Reuniunea de cântări și societatea de înrumșetare sunt gata a-i face ciasuri de bucurie, — La bătrânețe dat i va fi sălișteanu-a-i înveseli inima prin cântări și flori. lui și celor din cerc, să aibă scut în Azilul de bătrâni, ce nu de mult sa contemplat a să ridica aci. — Iar' când cineva și-a făcut rostul în viață si poate nu i-a fost dat ca mult să-și păstreze din avutul său, în caz de moarte Reuniunea de înmormântare sare în ajutor și împarte celor rămași până la 100 C. bani ce multora foarte bine le prind în zilele de tristeță ce li-să dau ca ban de înmormântare. —

Toate aceste corporațiuni și instituțiuni mână în mână în deplină armonie stau în ajutorul publicului Săliștean, ba chiar și în al celui din jur.

(Va urma.)

Alcoolul și exercițiile fizice.

O interesantă conferință s'a ținut zilele trecute în orașul Geneva. Un deputat de-acolo, om iubitor de exerciții fizice și de excursiuni, a vorbit despre experiențele sale în privința alcoolului.

Mulți dintre noi zicem că »la drum« trebuie să beai mai mult decât de obicei, că băutura dă putere. Câți oameni cari nu gustă rachiul decât din an în Paști — cum să zice — sunt foarte dispuși să înghită două ori trei pahare când să află în călătorie!

Ei bine, aceasta e o greșală. Am spus-o și altă dată și vedem cu bucurie că de aceeași părere e și conferențiarul de care pomenim.

El zice că, în ce privește exercițiile, alcoolul este mai primejdios decât împrejurările obicinuite. La excursiuni, la jocuri, etc., omul are trebuință de curaj, de stăpânire de sine și de energie. Toate aceste însușiri să paralizază, dacă bea alcool. Bând, omul slăbește să paralizază.

În primul rând, vederea nu ne mai slujește bine. De aci o sumă de nenorociri. Unul, urcat pe bicicletă, să urcase pe un deal destul de 'nalt; să odihnișe acolo și beuse ceva »ca la drum«. Când să se scoboară, i-s'a părut (și-a spus-o unui tovarăș, care nu beuse) că drumul și la întoarcere tot urcă și că trebuie să se silească pentru a-și face mașina să se miște... Rezultatul a fost că s'a dus ca un vârtej la vale, s'a lovit de un pom și acolo a rămas.

»Alcoolul nu dă forță, ci un soi de turbare; nu dă curaj, ci fanfaronadă; nu dă stăpânire de sine, ci nebunie.«

Albina.

Cășterea vermicilor de mătase.

(Urmare și fine).

Inăbușirea gogoșelor.

Gogoșele, cari nu să opresc pentru sămânță, trebuiesc înăbușite ca să omorâm viermii din ele înainte de a să pretace în fluturi, căci aceștia găuresc gogoșa și o strică. Inăbușirea trebuie să se facă în a șasea până la a opta zi după suirea viermilor.

Inăbușirea să face mai ușor băgând gogoșele așezate pe tăvi de scanduri într'un cuptor încălzit, care însă să nu fie prea ferbinte în cât să ardă sau să pârlească mătasea. Să lasă aci până ce viermele nu mai mișcă în gogoșe. Este mai bine să le lăsăm în cuptor câteva ceasuri, fiindcă prin aceasta să înlesnește uscarea și să asigură buna păstrare a lor până ce tragem firul de pe ele.

După scoaterea din cuptor, gogoșele să mai întind la soare 2 sau 3 zile ca să se usuce bine și să nu mucezească, ceea ce ar strica mult bunătața mătasei.

De comun o parte a omidelor pierd înainte de a să înfășura în coconi, epidemiile molipsitoare, ce apar între dinsele, nimicesc adeseori partea cea mai

mare a recoltei. Dela 100—120 de coconi, meniți de prăsilă, jumătate masculini și jumătate feminini (cei feminini să cunosc că sunt mai mari) căpătăm 20 gr. sau cam 20.000 de ouă, din cari însă numai 13—15 mii sunt bune.

Vrând a dăpăna mătasa de pe coconi, acestia să moaie mai întâi în apă caldă, pentru ca să se topească materia aceea cleioasă ce ține firul lipit. Firul singur ar fi prea subțire pentru de a să putea țese: de aceea să dăpână 3—8 ba și 15—20 de fire împreunate dela atâția coconi. Prin țările sudice ale Europei, unde cultura mătasei e în floare, să află aparate pentru acest scop, numite filature.

După-ce am descris pe acest insect folositor în toate perioadele vieții sale, și am văzut cum să produce borangicul, vom mai arunca un, ochiu și prin acelea case sau localități, în cari să cultivă viermii de mătase. Aceste case trebuie să fie destul de spațioase, dar totuși nu de tot mari. Mai înainte de toate să se poarte de grije, ca în acelea să fie aerul pururea curat, însă la curent (tragere de aer) să nu fie nici-odată expuse. La 20 gr. de ouă pentru perioada primă ajunge un spațiu cam de 2 m² (cam cât o masă comună). În perioada a 2-a le trebuiesc două table de câte 2 m²; în perioada a 3-a spațiul are să li-să mărească dublu; în a patra perioadă au lipsă de 20—24 m² și în a 5-a perioadă le trebuiesc 40—45 m². Când încep omidele a eși din ouă avem a le despărți de cele neșite așa: luăm o coală de hârtie albă și cleită, o găurim ca pe un ciur cu găurele mici, cât să încapă un chibrit și o întindem peste ouă; îndată ce vom pune apoi peste aceasta foițe tinere de frăgar, omidele scoase deja es prin găurele, ca să mănânce. Cu coala aceasta le putem strămuta pe table, unde avem a le cultiva. În fine pe tabla, unde să află omide de perioada a 5-a, să pun crângi de nueluțe uscate și fără vre-un miros, pentru ca omidele să se poată aici întășura în tortul lor cel scump. Oare nu am greșit zicând, că-i scump tortul lor? Ian să vedem! Din 20 gr. de ouă (13.000) adecă din ouăle ouate de 60 părechi de viermi, ne es 25 kgr. de gogoșe (coconi) sau 2 klgr. mătasă dăpănată fiind kgr. de gogoșe 8—10 fl. și klgr. de mătasă dăpănată 80—100 fl. și având de lucru cu viermii nu chiar 2 luni de zile. Mai este oare un animal să ne aducă un mai mare dar și nu mai atâta folos, pe lângă osteneala și spesele întreținerii lui!

Mulțămită publică.

Cu ocaziunea examenelor de vară dela școala noastră cap. gr.-or. rom. din Orăștie, ținute în 3/16 și 4/17 Iunie

curent, a binevoit a dăruî Preaonoratul domn Dr. Aurel Vlad, deputat 20 coroane și dl Nicolae Tănase, funcționar de bancă 5 cor. în scopul premierii elevilor mai buni. Pentru aceste dăruiri marinimoase corpul învățătoresc și pe aceasta cale aduce cele mai călduroase mulțămiri.

Orăștie, 18 Iunie 1906.

Const. Băicu,
inv.-dir.

Dnul Petru Popovici, subjude în Radna, cu ocaziunea examenului final dela școala conf. gr.-or. rom. din Radna a dăruit 10 cor. pentru înființarea unei biblioteci școlare, pentru-ce și pe aceasta cale i-să aduc cele mai călduroase mulțămiri.

Radna, la 6/19 Iunie 1906.

Tr. Givulescu,
inv.

Știri de tot felul.

Asentările la Orăștie să vor ținea pentru cei din oraș la 6 Iulie n. iar' pentru cei din jur la 9 și 10 Iulie n. Sunt chemați la asentare feciorii născuți în 1882, 1883, și 1884. Din oraș sunt chemați 80 și din jur 553 feciori. Asentarea pentru cei născuți în 1885 să va ținea prin August a. c.

Repauș de Dumineca. Negustorii din Orăștie aduc la cunoștința onor. public din loc și jur, că cu începere din 17 Iunie nu vor mai deschide de loc prăvăliile Dumineca.

Eliberare. Pe soldații, cari au intrat de bună voie în 1903, li vor elibera dela miliție Sâmbătă în 23 Iunie. În locul lor vin la 1 August cei asentați în anul acesta.

De ale meseriașilor. Zi de bucurie a avut Duminecă, 10 Iunie n. c., »Reuniunea sodalilor români din Sibiu«. O deputațiune a acesteia, conzistătoare din prezidentul Victor Tordășianu, viceprezidentul George Poponea, notarul Stefan Duca, cassarul Florea Cruța și bibliotecarul Ioan Marcu, a prezentat Inalt Preasfinției Sale Domului Arhiepiscop și Metropolit Ioan Mețianu, diploma de Patron al Reuniunii.

La alocațiunea viceprezidentului Poponea, Inalt P. S. Sa, exprimând deosebita bucurie pentru distincția ce Reuniunea i-a dat proclamândul de Patron al ei, asigură că întotdeauna a lucrat și și lucrează pentru binele și înaintarea și a economilor și a inteligenței, nedând uitării nici clasa de mijloc, fără de care o națiune nu poate să existe, să lucrăm să ne întărim, să cucerim meseriașii nostri, orașele, căci acestea fac politică adevărată în stat. Membri-

lor meseriași ai deputațiunii I. P. S. Sa le pune la inimă să fie cu dragoste și alipire cătră actualul prezident al Reuniunii, sub a cărui deamă conducere cauza meseriașilor nostri înfloreste. Implorând binecuvântarea arhierescă, do-rește meseriașilor spor pe toate terenele.

Diploma are chenare colorate, foarte frumoase cari cuprind în partea din jos un clișeu, reprezentând pe o cunună de iauri în 6 embleme micuțe, meseriile: tipografia, pantofăria, croitoria, lăcătușeria, măsuritul și făurăria. În mijlocul cununiei să află două mâni ce strâng un ciocan (emblema muncii). Textul diplomei e următorul: »Adunarea generală din 24 Iunie 1900 a Reuniunii sodalilor români din Sibiu proclamă pe Inaltpreasfinția Sa domnul Ioan Mețianu, arhiepiscop și metropolit al bisericeii greco-orientale din Transilvania și Ungaria de patron al Reuniunii în semn de adâncă recunoștință pentru părintescul sprijin dat întru înaintarea scopurilor ei. Sibiu, din prilejul sărbătorilor sfînțirii catedralei, 1906. V. Tordășianu, prezident, S. Duca, notar.

Veterinarii încă pot fi doctori. La propunerea ministrului de agricultură Fr. Darány, Regele a permis ca și studenții dela școala de veterinari din Bupapasta după absolvarea cursurilor, să poată fi promovați la gradul de doctori, în medicina veterinară. Ca să poată însă ajunge doctori, trebuie să dea un riguros din 3 studii și să scrie o dizertație (lucrare) originală din știința veterinară. Ungaria e primul stat care a introdus doctoratul veterinarilor.

Un pavilion Ungureso în București. Zoltan Poliany, redactorul proprietar al ziarului »Bukaresti Magyar Ujság«, a construit la expoziție un mic dar' drăguț pavilion, în care să vor expune în grup lucrările societăților culturale ungare din România. Pe frontul pavilionului este săpată următoarea inscripție: »Fii cetățean credincios patriei tale, dar' roagă pe Dumnezeu pentru binecuvântarea acestei țări în care-ți câștigi pânea«.

Cuviosul paroh Constantin Cothișel din Certege (Munții apuseni), distins din partea I. P. S. Sale Domnului arhiepiscop și metropolit Ioan Mețianu, pentru meritele sale cu brâu roșu, a ținut ca din acest privilegiu, săși eternizeze numele și la »Reuniunea sodalilor români din Sibiu«, la care s'a inscris de membru pe viață cu taxa de 50 cor., vărsată în casa Reuniunii. Noului membru i s'a extradat din partea Reuniunii o superbă diplomă și în acelaș timp să speră, ca chipul dlui Cothișel să se procure pentru sala mare a Reuniunii. Fie ca frumosul exemplu

al acestui neobosit muncitor pe toate terenele vieții noastre publice să aștepte cât mai mulți imitatori.

Budgetul țării pe 1906. Preliminarul cheltuielilor și venitelor țării pe anul 1906 a fost înaintat în dieta țării în ședința de Mercuri și însoțit de o vorbire a ministrului de finanțe Wekerle. Acest preliminar face comparații cu cel al anului 1904, fiindcă în anul trecut țara n'a avut preliminar. Pozițiile principale din preliminar sunt următoarele:

A) *Cheltuieli ordinare:* 1.086 milioane (sutele de mii desconsiderate), față de anul 1904 mai mult cu 62 milioane. La această creștere urcarea plăților funcționarilor de stat și comitanței dă 21 milioane, iar 41 milioane, vin la an celelalte portofolii și în special la cel de comerț, mai ales la administrarea uzinelor de fer, poștă, telegraf și telefon, unde sunt preliminate și venite mai mari.

B) *Cheltuieli extraordinare* (de tranziție, investiții) 213 milioane, față de 1904 sporire de 47½ milioane, care să vine mai ales la cheltuielile comune.

C) *Venite ordinare:* 1.125 milioane, creștere de 65 mil. față de 1904 sporite de 44 milioane.

D) *Venite extraordinare:* 174 mil. creștere de 65 mil. față de 1904, această creștere vine din împrumutul ce să va lua pentru speșele comune.

Bilanțul e următorul:

Cheltuieli ord.	1.086,677.187 cor.
Venite ord.	1.125,424.789 cor.
excedent de	35,747.602 cor.
Cheltuielile extraord.	213,085.619 cor.
Venite extraord.	174,340.589 cor.
Laolaltă:	
Cheltuieli	1.299,762.806 cor.
Venite	1.299,765.378 cor.
Intrecere	2.572 cor.

Deși numai în cifrele principale dăm budgetul, dar cetitorii nostri să pot orienta.

Loviți de trăsnet. »Pop. Rom.« aduce următoarea știre: În comuna Chișfalău (com. Albei-inferioare), Marți la 12 Iunie n. s'a deslănțuit asupra comunei o furtună grea. Niște păstori de vite, văzând că să ridice nori negri ca băznă și în urma lor un vânt puternic, s'au tras sub un arbore lat, unde cugetară să aștepte sigur. Abia s'au așezat sub lemn, când un fulger orbitor străluci, încât le luă și vederea ochilor, iar în momentul următor o detunătură groznică zguduă văzduhul. Doi din păstori n'au mai auzit detunătura, căci în momentul fulgerării ei au fost și loviți. Alți trei au fost răniți.

Concurs de înotat. Inspectorul băilor din Ocna Sibiului va aranja Du-

minecă 8 Iulie la orele 4 p. m. un concurs de înotat internațional. Concurenții să pot anunța până la 1 Iulie la inspecția băilor. Concursul fiind internațional, nu să face nici o restricțiune la admitere. Valoarea premiilor este de 2000 coroane. Concursul conține 14 puncte între cari unul pentru elevii școlilor superioare, unul pentru înotatul pe spate, și un concurs pentru *dame*. Concursul va avea loc în lacul verde. În cas de timp neavorabil, să amână pe a doua zi.

Cursuri pentru tămăduirea trahomei. Ministrul de interne a dispus ca pe sama medicilor comunali și cercuali să se deschidă cursuri pentru tămăduirea boalei de ochi numită trahomă, la clinica din Budapesta și Cluj, și la spitalul de stat din Presburg. Medicii, cari doresc să ia parte la aceste cursuri primesc afară de restituirea cheltuielilor de călătorie și 8 coroane diurnă la zi.

Nenorocire din nebăgare de seamă. Ioan Keleman, econom în o comună de lângă Mișcolț, s'a pus să-și curețe pușca care era încărcată. Din nebăgare de seamă a atins cocoșul și pușca s'a descărcat, nimerindu-l gloanțele în obraz și în cap. Acum să luptă cu moartea.

Grijiți când umblați cu pușca încărcată, căci ușor să pot întâmpla nenorociri.

Conferență pentru unirea bisericilor. »Alianța nichieană a persoanelor clericale« din Anglia adună iscălituri sub o convocare, ce va fi trimisă tuturor episcopilor, cari vor fi chemați la conferența din Lambet în anul 1908. Caracterul general al acestui document să vede din următoarele: Noi, mai jos subscriși, membrii ai bisericii anglicane și ai altor biserici, ce sunt în comunicare cu dânsa, respectuos ne adresăm voauă, în vederea apropierii conferenței din Lambet. Dorind a ne folosi de această ocaziune potrivită, cu stăruință și cu umilință vă rugăm să deșteptați chestiunea despre stabilirea unității creștinismului. Știm că încercările făcute altădată de persoane particulare și de diferite societăți au condus la comunicarea reciprocă a frăției în Christos și la comunicarea reciprocă între biserica episcopală în Europa și America și între biserica ortodoxă de răsărit. Dar noi simțim importanța indicelui, făcut de mult în răspunsul sinodului Rusesc patriarhului din Constantinopol, că restabilirea unirii este lucrare a întregului creștinism sau a bisericii, ca întregă, iar nu a bisericilor separate, ori cât de însemnate ar fi ele. Noi ne hotărâm a spune, că adevărata, reala comunicare reciprocă va fi ajunsă numai

atunci, când va rămâne neschimbat tot ceea-ce s'a sfințit de biserica întreagă până la despărțirea ei în cea de Răsărit și cea de Apus. — Vocea bisericească S. Petersburg.

Print oare și bate nevasta. Sora Regelui spaniol e foarte nefericită în căsătoria sa cu prințul bavarez Ferdinand. Odată la o excursiune cu automobilul prițul Ferdinand s'a purtat așa de brutal cu soția sa, încât Regele Spaniei s'a infuriat așa de tare că a lovit pe cumnatul său cu pumnul în față. Mama Regelui abia a putut împăca pe fiul său cu prințul Ferdinand. Căsătoria sărmanei surori a regelui Alfonso cu prințul Ferdinand, încheiată abia de câteva săptămâni, va fi cât mai în grabă dizolvată de Papa.

Zece porunci naționale ale Românilor: 1. Tot românul să se ferească de procese, mai bine să se împăce cu contrarii lui; dacă însă totuși e silit să stea în proces, să-și ieie avocat de român. 2. Tot românul să învețe a scrie și a ceti, căci altcum este pierdut în lumea asta. 3. Tot plugarul, care are mai mult de doi feciori, pe unul să l fecă moștenitor, iar pe ceilalți să-i împartă la meserii, comerț. 4. În toată casa românească să fie o foaie românească. 5. În toată comuna să se înființeze coruri vocale, căci mai frumoasă podoabă ca un cor nu poate avea satul. 6. Învățătorii români să țină în toată Dumineca cel puțin două oare prelegeri și sfaturi despre economia rațională, despre vierit, susținerea cailor, pomărit stupărit, despre legi și meserii și comerț. 7. Împrumutul de bani să se ia numai dela băncile românești; în toate comunele să se însoțească românii, să alcătuiască reuniuni pentru ajutorarea lor însuși, căci Dumnezeu numai atunci ajută, dacă și omul să ajută. Mai pe sus de toate, să nu calce în prăvălie străină, să nu dea crețarul la străinul, care ne este dușman de moarte, ci dacă nu este neguțator român, să facă reuniuni de consum, bolte sătești. 8. Să se creeze pentru tot neamul românesc un port universal național român, care să nu fie scump, dar să fie practic în toată privința. 9. Românul să nu-și deie sfatul nimănui, ci să tacă și să facă. Și asta este numai atunci cu putință, când tot românul știe carte. 10. Românul să-și iubească sfânta maică biserică, căci numai atunci va fi fericit, până ce nu să va lăpăda de Sion. »Tribuna«.

Concours. La societatea acționară »Bistrițiana« institut de credit și economii în Bistrița e de ocupat un post de *practicant* cu salariu anual de 1000 Cor. Termin 1 Iuliu 1906. Explicări de Direcțiunea. 3—3

FELURIMI

Negot cu sclavi în secolul al XX-lea. Un englez a descoperit în călătoria sa prin Africa, că încă și acum să face acolo comerț cu sclavi. Portugezii cumpără Negri, îi leagă în lanțuri și-i duc săptămâni întregi pe jos până la țărmul mării unde îi vând. Pe drum mulți din sârmanii sclavi cad morți de oboseală și de foame. Dacă vre-unul din ei să bolnăvește pe drum, îi taie capul cu săcure și îl lasă mort în mijlocul drumului. Drumurile sunt pline de cadavre și de schelete de Negri. Te cutremuri auzin că în secolul al XX-lea să mai face comerț, așa de păcătos, cu oameni.

Uziua comună (moartă) e un aliment foarte bun, precum să recomandă din partea celor, cari cunosc compoziția și puterea nutritivă ce să găsește în ea. Verde o tăiem mărunță și mestecându-o cu țărițe, o dăm la găște, rațe, cari o consumă cu o plăcere deosebită. Iar' uscată o putem folosi drept nutremânt pentru animalele mari, căci conține părți nutritive, mai mult decât fânul cel mai bun. Ar fi bine, ca economii noștri să aibă o deosebită atenție pentru planta aceasta care crește mai cu samă prin grădinele noastre și până acum ne luată în samă.

Noua religie de stat în Japonia. De mai multe zile este întrunit în Tokio un congres, cere e însărcinat cu examinarea diferitelor formule religioase existente. Decisiunile acestui congres vor servi drept bază pentru acceptarea unei nouă religii de stat de către Japonezi. Faptul acesta este de o deosebită importanță politică pentru viitorul Japoniei. În cazul când de exemplu politica japoneză s'ar decide pentru Islam, Japonezii ar câștiga o mare influență asupra Mchamedanilor chinezi și în cazul când interesele Japoniei ar deveni identice cu interesele tuturor Mohameeanilor din Asia, decretarea islamului ca nouă religie de stat ar deveni un eveniment politic de o importanță incalculabilă pentru viitor. Despre debaterile congresului religios n'a pătruns până acum nimic în publicitate.

Dum. 3-a după Roz., gl. 2 sft. 3

Dum	11 S. B. rt și Varn	24 Bctez. Ioan
Luni	12 Cuv. P. Onufriu	25 Prosper
Marti	13 Mta. Ach. Iina	26 Ieremia
Merc.	14 Pror. El. siu	27 Ladislau
Joi	15 Pror. Amos	28 Leon Papa
Vineri	16 S. Tihon	29 (+) Pet. Pav.
Samb.	17 Muc. Manuil	30 Paul Ged.

Redactor resp. GEORGE SUCIU.

Tergurile din Ungaria, Transilvania și Banat.

Del. 24—30 Iunie st. n. 1906.

24 Iunie. Alsórákos, Alvincz, Apostag, Barcs, Battonya, Csikkarczfalva, Derecske (Sopronm.), Divény, Dorozsma, Görcsön, Igal, Ivánzelina, Jászapáti, Kisselyk, Kisujszállás, Koltókatalin, Körmend, Kula, Makó, Makfalva, Mozsgó Muraszombat, Nagykikinda, Nagykőrös, Nagyvárád, Németlipcse, Németpróna, Nyitrabajna, Ócsa, Oravka, Pánczélcseh, Pozsega, Pozsony, Rajecz, Segesvár, Seprős, Somkerék, Szarvas, Székesfehérvár, Széleskut (Pozsonym.), Szentjános, (Pozsonym.), Szentmargita, Szerbmódos, Sztára, Ujmolodova, Torda, Vadász, Valpova (Verőcze m.), Varasd (Varasdm), Vukovár, Zákány, Zombolya. — **25.** Alsókubin, Bán (Trencsénm.), Bánokszentgyörgy, Csege, Dévény, Dunapataj, Fehérgyarmat, Felsővadász, Garamszentkereszt, Gnézda, Gyetva, Hadad, Hajduböszörmény. Jászó, Káióz, Kaposvár, Királyhelmez, Kiskomárom, Komárom, Mándok, Nagybarod, Nyitra, Ómoravicza, Párkány, Pásztó, Priglevicza-szentiván, Ráczkanizsa, Sajószentpéter, Somorja, Szalka, Szebeléb, Szentgrot, Szentjános, (Mosonm.), Szielnicz, Tenke, Ujbánya, Varasd (Tolnam.), Verpelét, Vintencz, Zboró. — **26.** Aranyosmaroth, Balassagyarmat, Balkány, Beczkó, Duna-szerdahely, Gerend, Gesztely, Kassa (Királyháztölgyesfalva, Körösmező, Krasznahorkaváralja, Kurima, Modor, Munkács, Muraszzerdahely, Nagyarsány, Nagyszőlős (Ugocsam.), Oláhlápos, Ótura, Oslány, Ökörmező, Poprad, Pöstyén Szobb, Turcz. — **27.** Aranyosmegyes. Bártfa, Bellatincz, Csokonya, Érmihályfalva, Érsekujvár, Karád, Keczerkosztolány, Kölesd, Körös. (Belovárkörösm.), Krapina (Varasdm.), Maroskecze, Nagyberki, Nyirbogdány, Privigye, Rum, Septszentgyörgy, Szabadszentkirály, Szepesófalu,

Szerdahely, Szinye, Tállya, Teke, Zala-szentlászló. — **28.** Alsóvereczke, Belezna, Csákovár, Garamszőlős, Homonna, Hunfalu, Kápolnásoláhfalu, Kisbér, Körösladány, Krassova, Nagykálló, Pinkafő, Podolin, Sajtoskaál, Széleskut (Sopronm.) Szentgyörgy (Pozsonym.), Vazsecz, Vép, Verebely, Zsámbék. — **29.** Bodajk, Cseszte, Harka, Hosszúfalu, Jark (Szerémm.) Kaptol (Pozsegam.), Magyargyerómonostor, Sajóudvarhely, Sárosmagyarberkesz, Székelyhid, Szilágysomlyó Zabola, Zúrany. — **30.** Berkesd, Bonczhida, Csáktornya, Csikszépviz, Korpona, Kutas, Lobor (Varasdm), Lugos, Nagydisznód, Nagyhalmagy, Óradna, Pétervárad (Szerémm.), Und.

Cine are ceva de vândut sau de cumpărat să se adreseze la dl CAROL GROSZ în Orăștie, care dă ori-ce informații.

Invățăoel

din case bune să primesc în pravălia de fer și coloniale a lui Németh János, în pravălia de fer și coloniale a lui M. G. Zobel, — la brutăria lui Baumann Károly și a lui Weltzer Ede, toți din Orăștie.

Cărbuni de fag

în ori-ce cantitate

să caută spre

cumpărare.

Oferte sunt a să

înainta la domnul

CAROL GROSS, Orăștie (Szászváros).

In atențiunea damelor!

Pentru conservarea frumseții feței un preparat excelent este

CREMA-BLANKA

a lui ERŐS.

Prin întrebuințarea acestui preparat nestricăcios, neconținând argint viu și materie de plumb, să delătură tot felul de necurățenii de piele, pistrii, sgrăbunțe, mâncărimi etc. Să poate întrebuința și ziua, lipsit fiind de materii unsuroase. — **Prețul unei tighii 1 coroană.**

Săpunul pentru această cremă costă 80 fleri.

Puderul-Blanca a lui Erős de culoare albă, roză și crem, face să dispară luciul pielii, din care motiv să înviează pielea feței. — **Prețul unei cutii K. 1.20**

Periți-vă de imitațiuni!

Trimite cu poșta prin ramburs ori după trimiterea banilor înainte, preparatorul:

ERŐS ALADÁR, farmacist în DÉVA. (farmacia „Holló”-hoz).

Mare depozit de unelte chirurgice, bandage, parfumerii francezești, ape și paste de dinți, săpun medicinal și de toaletă.

3-10

CUMPĂRAȚI!*Biblioteca »Bunul Econom«*

Din această bibliotecă se pot comanda următoarele broșuri:

1. »Nutrețurile ierboase, cositurile, prepararea fânului și pășunile«.
2. »Economia porcilor, oilor și a caprelor«.
3. »Sămânța plantelor agricole și sămânțul lor«.
4. »Îngrijirea plantelor în cursul vegetației. Recolta cerealelor«.
5. »Economia vitelor sau Zootechnia generală«.
6. »Agrologia sau cunoașterea pământurilor și mijloacele de a ale îmbunătăți«.
7. »Agricultura generală. Lucrarea pământului. Plugul, grapa, tăvălugul și alte instrumente de măruntit pământul«.
8. »Îngrășăminte. Îngășunile (udarea sântentului)
- 9—10. »Prăsierea păsărilor de casă (găște hoare). Găinile, curcile, gănușele (bibilicele), gășcele, rațele, porumbii (porumbii)«.
11. »Cultura cerealelor. (Grâul, săcara orzul, ovășul, meiul, hrișca, cucuruzul (porumbul)«.
12. Cartoful, napul (sfecla), inul, cânepa, rapița fasolea, linteaa, mazărea, și cultura lor.
13. »Economia cailor, vitelor mari cornute și bivolorilor«.

Prețul unei broșuri 30 fil. pentru România 50 bani.

Comandele au ase adresa la administrațiunea »Bunului econom« Orăștie, Szászváros.

Sunt potrivite pentru prelegerile publice populare și pentru toți agronomii și proprietarii de pământ.

Tipografia „MINERVA“ în Orăștie,

Fondată în anul 1888.

Tipografia „MINERVA“

e provăzută cu cele mai bune mijloace tehnice și fiind bine asortată cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne, e pusă în pozițiune de a putea executa ori-ce comande prompt, cu cea mai mare acurateță și cu prețuri ieftine. Totodată să îngrijește ca acelea să fie estetic lucrate, după cele mai nouă modele.

Până de prezent să bucură de spriginul celor mai îndepărtate orașe. Dovadă aceasta despre promptitudinea și acuratețea cu care efectuește ori-ce lucrare.

Ca prima tipografie românească în acest mare comitat, să roagă de binevoitorul sprigin al institutelor românești și al privaților.

Tot aci să tipărește:
„BUNUL ECONOM“
revistă ptu agricultură
industrie și comerțu.

Comandele
din afară să
efectueșc repede!

„THE MUTUAL“

Societate pentru asigurări de viață în New-York.

Averea institutului la 31 Decembrie 1904 a fost

2.284.862.000 franci.

Contractele dela »The Mutual« sunt neatacabile după doi ani dela datul subscrierii. După un an de valabilitate se plătește suma asigurată și în cas când moartea a provenit din sinucidere sau duel. Contractele dela Mutual sunt libere de ori-ce restricțiuni atât cu privire la locuință și călătorii cât și cu privire la împlinirea datorinței militare în cas de rășbel pe uscat și pe apă. Afară de aceasta acei indivizi cari sunr în armata comună ces. și reg., la marină, precum și rezerviști dela armata teritorială (honvéd) și glotașii în cas de mobilizare și rășbel sunt asigurați cu valoarea deplină a sumei asigurate din contract fără cea mai mică detragere și fără de a se plăti pentru acest favor vre-o taxă deosebită.

Agentura principală în Ungaria:

Budapeșta, VI., Andrásy-ut 20.

Tot felul de îndrumări și deslușiri se dau cu plăcere și la administrațiunea acestei foi. 49—52

Cruce sau stea dublă electro-magnetică.

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

vindecă și înviează

Deosebită atențiune rării, că acest aparat

(191)

de 20

Nu e mijloc secret

pe lângă garanție

e a se da împreju-

vindecă boale vechi

de ani. 114—

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, fînături de ureche, bătăie de inimă, șgârciuri de inimă, asma, auzul greu, șgârciuri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mâni și la picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența fînsonnie, epileșia, circulațiua neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. În cancelaria mea se află alestate încurse din toate părțile lumii, cari pretușc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste alestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul »Volta« deoare-ce »Ciasul-Volta« atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercelat. Deja eștinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă îndeosebi

Prețul aparatului mare e 6 cor.

folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e 4 cor.

folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expedișe din centru și locul de vânzare pentru țeară și streinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapeșta,V., strada Vadász 42 G. colțu
strada Kálmán.